

Người cao tuổi – Nhân tố tích cực trong công cuộc chuyển đổi số

Chuyển đổi số đã đi vào từng ngõ ngách đời sống xã hội, từ thanh toán điện tử đến khám chữa bệnh từ xa. Trong bối cảnh đó, người cao tuổi – dù gặp không ít rào cản công nghệ đã cho thấy họ hoàn toàn có thể trở thành những công dân số tích cực nếu được tiếp cận đúng cách và có sự đồng hành của cộng đồng.

Thực tế cho thấy, ngày càng có nhiều người cao tuổi đã tiếp cận và ứng dụng công nghệ số trong lao động, sinh hoạt và giao tiếp hằng ngày, góp phần thu hẹp khoảng cách số giữa các thế hệ và nâng cao chất lượng cuộc sống.

Tại nhiều địa phương trên cả nước, hình ảnh những cụ ông, cụ bà U60 – U70 mang theo điện thoại thông minh, máy tính bảng đến lớp học phổ cập trí tuệ nhân tạo (AI) hay thao tác quét mã bảo hiểm y tế qua ứng dụng VssID đã không còn hiếm gặp. Điều đó chứng minh rằng, nếu có sự hướng dẫn, hỗ trợ phù hợp, người cao tuổi hoàn toàn có thể thích nghi và thụ hưởng những lợi ích mà chuyển đổi số mang lại.

Từ e dè đến chủ động nhập cuộc



Người cao tuổi xã Hưng Đạo tìm hiểu các chức năng số trên điện thoại thông minh.

Nguồn: Website xã Hưng Đạo, Nghệ An

Theo chia sẻ của ông Nguyễn Xuân Tình, Phó Chủ tịch Hội Người cao tuổi xã Hưng Đạo, tỉnh Nghệ An, ông từng bối rối khi được con cháu tặng điện thoại thông minh, nhưng nhờ kiên trì học hỏi và được hướng dẫn tận tình, ông dần làm quen với các ứng dụng công

nghe. "Tôi thấy rõ chuyển đổi số không phải chuyện ở đâu xa, mà đang hiện diện ngay trong đời sống thường ngày của mình", ông Nguyễn Xuân Tình cho biết.

Hiện tại, ông Nguyễn Xuân Tình đã trực tiếp sử dụng thẻ BHYT từ phần mềm VssID trên điện thoại. Khi đi khám bệnh tại bệnh viện thay vì việc phải xuất trình thẻ BHYT, căn cước công dân và khai thông tin như trước đây, thì chỉ sau vài phút thao tác quét mã, kiểm tra trên hệ thống, các thông tin, đăng ký được hiển thị nhanh chóng, thủ tục đăng ký nhanh gọn khiến bà và nhiều người rất hài lòng.

Ông Nguyễn Xuân Tình cũng tích cực tham gia các buổi tuyên truyền, hướng dẫn người dân chuyển đổi số tại xã, vận động con cháu đăng ký căn cước công dân gắn chip, kích hoạt định danh điện tử, sử dụng dịch vụ công trực tuyến... góp phần lan tỏa tinh thần công dân số trong cộng đồng.

Lợi ích thiết thực, gần gũi

Chuyển đổi số không chỉ giúp người cao tuổi tiết kiệm thời gian, công sức mà còn mang lại những giá trị tinh thần quý báu. Thông qua các nền tảng mạng xã hội như Zalo, Facebook, người cao tuổi có thể dễ dàng kết nối với người thân, bạn bè; chia sẻ thông tin, hình ảnh, cảm xúc hằng ngày.

Theo ông Phạm Công Khánh – Chủ tịch Hội Người cao tuổi Xã Hưng Đạo, nhiều hội viên hiện nay đã sử dụng thành thạo các thiết bị công nghệ để chuyển tiếp văn bản, tuyên truyền hoạt động Hội đến các chi hội cơ sở. Việc trao đổi thông tin qua nhóm Zalo đã giúp tiết kiệm đáng kể thời gian và công sức đi lại, đồng thời góp phần tạo môi trường sinh hoạt Hội hiện đại, linh hoạt hơn.

Đặc biệt, công nghệ còn giúp người cao tuổi cập nhật thông tin y tế, chính sách mới, tư vấn sức khỏe, chế độ dinh dưỡng phù hợp với lứa tuổi... từ đó chăm sóc tốt hơn cho bản thân và gia đình.

Lớp học AI – Nơi tuổi tác không còn là rào cản

Một minh chứng sống động cho sự thay đổi trong nhận thức và hành động của người cao tuổi là lớp phổ cập trí tuệ nhân tạo (AI) lần thứ 6 do Hiệp hội Doanh nghiệp tỉnh Tuyên Quang tổ chức. Lớp học thu hút trên 50 học viên đến từ nhiều lĩnh vực khác nhau, trong đó có không ít người ở độ tuổi 60–70 mang theo cả máy tính, điện thoại và cả áo mưa (phòng thời tiết bất lợi) đến lớp học với tinh thần cầu thị, học hỏi.



Chủ tịch HHDN tỉnh Nguyễn Hữu Thập - Người truyền cảm hứng trí tuệ nhân tạo cho học viên

Dù lần đầu tiếp cận với công nghệ AI, họ vẫn chăm chú lắng nghe, thực hành từng bước cài đặt và sử dụng ứng dụng. Có thể thấy, chuyển đổi số và trí tuệ nhân tạo không còn là "sân chơi riêng" của người trẻ, mà đang dần trở thành công cụ hữu ích, thân thiện cho mọi lứa tuổi – miễn là có sự dẫn dắt đúng cách.

Sự đồng hành trực tiếp các tổ chức, doanh nghiệp với phương pháp truyền đạt "cầm tay chỉ việc" đã khơi dậy sự hứng khởi và niềm tin trong mỗi học viên rằng: Học công nghệ không bao giờ là quá muộn.

Trung tâm Truyền thông KH&CN

Nguồn: Bộ Khoa học và Công nghệ (MST)